

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 24 ноември 2015 г.
(OR. en)

14443/15

CULT 85
RELEX 957
DEVGEN 235

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	24 ноември 2015 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13645/1/15 REV 1 CULT 76 RELEX 871 DEVGEN 215
Относно:	Заклучения на Съвета относно културата във външните отношения на ЕС с акцент върху културата в сътрудничеството за развитие - Заклучения на Съвета (24 ноември 2015 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно културата във външните отношения на ЕС с акцент върху културата в сътрудничеството за развитие, приети от Съвета по време на 3428-ото му заседание от 24 ноември 2015 г.

Заклучения на Съвета относно културата във външните отношения на ЕС с акцент върху културата в сътрудничеството за развитие

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

1. КАТО ПРИПОМНЯ, че в член 167, параграфи 3 и 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Съюзът и неговите държави членки се призовават да подкрепят сътрудничеството с трети страни и компетентни международни организации в сферата на културата и Съюзът се приканва да взема предвид културните аспекти при своята дейност по силата на други разпоредби на Договорите, по-специално, за да зачита и развива разнообразието на своите култури;
2. КАТО ИЗТЪКВА, че културата във външните отношения на ЕС, включително в сътрудничеството за развитие, е сред приоритетите на Европейската програма за култура¹ и на последващите работни планове на Съвета в областта на културата², както и че междусекторното сътрудничество е важно за увеличаване на съгласуваността между различните политики, както се подчертава в редица наскоро приети заключения на Съвета³;
3. КАТО ИМА ПРЕДВИД, че съгласно член 208 от ДФЕС, политиката на Съюза в областта на сътрудничеството за развитие се провежда в рамките на принципите и целите на външната дейност на Съюза, както и че политиката на Съюза в областта на сътрудничеството за развитие и политиките на държавите членки се допълват и подсилват взаимно;

¹ Одобрена с резолюция на Съвета от 16 ноември 2007 г. относно Европейска програма за култура (ОВ С 287, 29.11.2007 г., стр. 1).

² Последният от които е работният план за културата за периода 2015—2018 г. (ОВ С 463, 23.12.2014 г., стр. 4).

³ Последните от които са заключенията на Съвета от 26 ноември 2012 г. относно управлението на културата (ОВ С 393, 19.12.2012 г., стр. 8).

4. КАТО ПРИПОМНЯ приетата от ООН на Програмата за устойчиво развитие до 2030 г.⁴, в някои от чиито цели изрично е посочена културата, както и заключенията на Съвета от 16 декември 2014 г. относно преобразяваща програма за периода след 2015 г.⁵, в която се признава, че културата, в т.ч. световното културно наследство и творческите сектори, може да играе важна роля за постигането на приобщаващо и устойчиво развитие;
5. КАТО ПОДЧЕРТАВА, че ЕС се ръководи от принципите на универсалност, неделимост, взаимосвързаност и взаимозависимост на всички човешки права, независимо дали са граждански, политически, икономически, социални или културни;⁶
6. КАТО ПРИПОМНЯ, че ЕС и неговите държави членки се присъединиха и по този начин се ангажираха с изпълнението на Конвенцията на ЮНЕСКО от 2005 г. за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване, в която се подчертава, *inter alia*, необходимостта от интегриране на културата като стратегически елемент в политиките за развитие и, че културното многообразие може да бъде запазено и стимулирано само ако са гарантирани човешките права и основните свободи;

ИЗРАЗЯВА УБЕЖДЕНИЕТО, че културата трябва да бъде част от стратегически и широкообхватен подход към външните отношения на Съюза и сътрудничеството за развитие, предвид нейния значителен капацитет за укрепване на тези политики, като допринася за изграждане на дългосрочни взаимоотношения, основани на контактите между хората, взаимното разбирателство, доверието и надеждността;

КАТО ОТЧИТА НАДЛЕЖНО съответните области на компетентност на Европейския съюз и на държавите членки, както и принципа на субсидиарност,

⁴ На срещата на върха на ООН по въпросите на устойчивото развитие (Ню Йорк, 25—27 септември 2015 г.) беше приета Програма за устойчиво развитие до 2030 г. („Да преобразим света“), включително единен набор от глобални цели за устойчиво развитие (ЦУР), които ще заменят Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР), <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

⁵ 16716/14.

⁶ Насоки на ЕС в областта на правата на човека — Свобода на изразяване онлайн и офлайн (док. 9647/14).

ПОДЧЕРТАВА СЛЕДНОТО:

По отношение на културата във външните отношения на ЕС

7. За да се реализира значителният потенциал на културата като важна част от външните отношения, трябва да се отиде по-далеч от представянето на многообразието на европейските култури и да се цели създаването на нов дух на диалог, вслушване и учене един от друг, съвместно изграждане на капацитет и глобална солидарност⁷, както се препоръчва в подготвителното действие за културата във външните отношения на ЕС⁸ и в доклада относно културата и външните отношения с Китай⁹.
8. Необходима е обаче по-добра координация на усилията за постигане на стратегически европейски подход, насочен към последователното и съгласувано интегриране на културата във външните отношения на ЕС и допринасящ за взаимното допълване на действията на Съюза и на неговите държави членки. Един такъв подход следва наред с останалото да включва тематични и географски приоритети, реалистични цели и резултати, целеви групи, общи интереси и инициативи, разпоредби за финансиране, участие на гражданите и ред и условия за прилагане.
9. Стратегическият подход на равнище ЕС ще даде възможност и за по-ефикасен отговор на настоящи предизвикателства като миграционната криза, радикализацията и ксенофобията, унищожаването и застрашаването на културно наследство и незаконния трафик на паметници на културата.

⁷ Също и в съответствие с резолюцията на Европейския парламент от 12 май 2011 г. относно културното измерение на външната дейност на ЕС.

⁸ Инициатирано от Европейския парламент през 2012 г., подготвителното действие „Културата във външните отношения на ЕС“ беше осъществено в периода 2012—2013 г. с цел подкрепа за текущото обсъждане и разработване на политика относно укрепването на ролята на културата във външните отношения и за подпомагане на по-нататъшната работа в тази област. Окончателният доклад беше публикуван през 2014 г., <http://cultureinexternalrelations.eu/main-outcomes/>

⁹ Стратегия за отношенията ЕС—Китай в областта на културата: доклад на експертната група по въпросите на културата и външните отношения — Китай (ноември 2012 г.).

По отношение на културата в сътрудничеството за развитие

10. Насърчаването на съгласуваност между политиките е от решаващо значение при сътрудничеството за развитие, като се има предвид важната роля на държавите членки и на ЕС в тази област, както и във връзка с Програмата за устойчиво развитие до 2030 г.
11. Културата е съществен елемент на човешкото, социалното, икономическото и екологичното измерение на развитието и поради това от ключово значение за устойчивото развитие, като се има предвид, че:
 - динамичните сектори на културата и творчеството, в т.ч. културното наследство, в страните държави могат да допринесат за намаляването на бедността, тъй като са важни катализатори за растежа, заетостта, социалното сближаване и местното развитие,
 - културата, както и насърчаването и зачитането на културното многообразие играят важна роля в предотвратяването на конфликти, изграждането на мир и помирението в райони на конфликти и райони, претърпели конфликти.
 - диалогът между културите способства за по-доброто разбирателство и улеснява установяването на по-задълбочени партньорства между заинтересованите страни,
 - съществуването на независим културен и медиен сектор насърчава и защитава свободата на мнение и изразяване, културното многообразие и устойчивото демократично развитие,
 - приемането на конкретни стратегии в областта на културата и сътрудничеството за развитие води до по-ефективни и устойчиви действия в голям брой сектори.

12. Независимо от това, за да се оползотвори максимално мощният потенциал на културата в сътрудничеството за развитие, следва да се разработи по-интегриран подход, който включва културното измерение в програмите за развитие, както и подходяща подкрепа за културните оператори в по-дългосрочен план, вместо под формата на еднократни действия.
13. Такъв подход би могъл да се основава, наред с останалото, на следните елементи:
- признаване на значението на културата като такава и като направление в сътрудничеството за развитие,
 - определяне, въз основа на общо разбиране за съгласуваност и последователност, на практически начини за застъпване на културното измерение при изготвянето на секторни програми за развитие,
 - подкрепа за структурирано и дългосрочно развитие на секторите на културата и творчеството в страните партньори, по-конкретно в областта на изграждането на капацитет, управлението на културата и системите за интелектуална собственост,
 - активизиране на усилията за защита и опазване на световното материално и нематериално културно и природно наследство,
 - утвърждаване на ролята на образованието за насърчаването на плурализма, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между мъжете и жените,
 - определяне на реалистичен брой приоритетни линии, които могат да бъдат редовно преразглеждани, за да се добие ясна представа за резултатите от проектите и техния принос за устойчивото развитие и намаляването на бедността, както и за социалното сближаване, растежа и създаването на работни места,

- взаимно допълване между съществуващите програми и схеми и инструменти за финансиране на Съюза, държавите членки и други участници, както и, когато е целесъобразно, увеличаване на възможностите за подкрепа на съдържащите се в тях културни инициативи,
- подход „отдолу нагоре“, който да насърчава поемането на отговорност на национално и местно равнище, да приобщава партньорски държави и да ангажира всички заинтересовани страни, в частност неправителствените организации, гражданското общество и частния сектор.

14. Навременната реакция би била от особено значение с оглед на бъдещото изпълнение и проследяване на целите за устойчиво развитие на Програмата до 2030 г.¹⁰, за да се гарантира, че културата се взема под внимание в достатъчна степен и че може да изпълни ролята си в това отношение.

ВЪВ ВРЪЗКА С ТОВА ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА:

15. Да участват в специална работна група, чийто домакин ще бъде Люксембург. Тази група ще допринесе за изработването на конкретен, основан на фактологични данни, общ и дългосрочен подход към културата и сътрудничеството за развитие.

С цел да се улесни съгласуваността на действията между съответните участници по места, групата ще събира и обменя най-добри практики в областта на културата и сътрудничеството за развитие и ще анализира емпиричния опит от въздействието на културата върху развитието.

Групата ще се среща във връзка с първоначалния период 2016—2017 г., ще има неформален характер, а участието в нея ще бъде на доброволна основа. Тя ще бъде отворена за участници както от секторите на културата и развитието, по-специално държавите членки (в частност настоящите и бъдещите председателства на Съвета), Комисията, Европейския парламент, съответните международни организации, които работят в областта на развитието и културата, страни партньори, външни партньори, и по-специално националните институти на ЕС за култура, така и за участници от гражданското общество и платформите на неправителствените организации.

Резултатите от работата на тази група ще бъдат представени на съответните подготвителни органи на Съвета, по-специално в областта на културата и сътрудничеството за развитие.

¹⁰ В частност цел № 4 (цел 4.7), № 8 (цел 8.9), № 11 (цел 11.4) и № 12 (цел 12, буква б).

И ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

16. да засили направлението на културата като специфично измерение на действията в рамките на сътрудничеството за развитие,
 17. да разработи и представи на Съвета, съвместно с върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, по-стратегически подход към културата във външните отношения, който да се основава на изложените по-горе принципи и да подкрепя наред с останалото творческата свобода, свободата на културно изразяване и зачитането на културното многообразие и наследство.
-